

Előfizetési díj:

Égész évre 8 kor.
Félévre 4 kor.
Negyedévre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fill.

Megjelenik minden
szordán

Telefon szám: 96.

SOMOGYI UJSÁG

Felolós szerkesztő és kiadó:

Poór Sándor

Kaposvár.

Irányi-Dániel-utca 14. sz.
Ide küldendő a lap szellemi részét
illető minden közlemény, val-
mint az előfizetési pénzek, hird-
etések és nyilviterék.

Bérmmentlen küldeményt
nem fogadunk el. Kézira-
tokat vissza nem adunk.

MEGYEI ÉS HELYI ÉRDEKŰ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A „KAPOSVÁRI HIVATALNOKOK TÁRSASKÖRE” HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Kultura.

(F. É.) Nagyra vagyunk szel-
lemi haladásunkkal. Kérkedve emle-
getjük, hogy utolértük, sok tekin-
tetben el is hagytuk a nyugatot és
büszkén hirdetjük, hogy már régen
kivetkőztünk Balkán állam jelle-
gükből és a kulturnemzetek sorába
léptünk.

Magunknak beszélünk most és
így nincs miért titkolóznunk és
restelkednünk. Idehaza, zárt ajtók
mögött, őszintén megvallhatjuk,
hogy port hintünk a világ szemébe,
amikor kulturánk nagy fejlettségé-
ről prézsmítalunk és hogy a struc-
madár, hozzánk méltatlan szerepét
játsszuk, amikor merő tagadással
akarjuk elűzni azokat a vádakat,
melylyel a külföld bennünket illet.

Mindaddig nem leszünk kultur-
állam, amíg mindenben a külföldet
akarjuk majmolni, annak szokásait,
intézményeit utánozni, ahelyett,
hogy magunk igyekeznénk magunk-
nak mesgyét törni az irtatlan ren-
getegben és a magunk útján halad-
nánk előre.

Minek majmolunk mi mást!
Hiába ecseteli valaki Murilló mon-
dáját újra, a kopia mégis csak az
marad, értéktelen, silány utánzat,
ha szinpompája, üdesége mindjárt

eredményesen vetekednek is az
eredetivel.

Mindig csak arra törekszünk,
hogy a többi nemzetet utolérjük
és nem arra, hogy magunk tiporta
uton meg is előzzük őket.

Semmiféle társadalmi vagy
kulturális intézményünk sincs, ami
valami magyar jellegű, valami
hazai nevezetesség lenne, mind,
egyől-egyig csak utánzat, csak
majmolás.

És ha még ez az utánzás sike-
rült lenne!... De szegényünkre
legyen mondva, legtöbb intézmé-
nyünk még utánzatnak is silány,
hasznavehetetlen.

Nyilvános könyvtárunk alig
van. Ami van, nehézkes állami
kezelés alatt áll és bürokratizmu-
sával elnyom minden tudományos
kedvet és ambíciót.

Muzeumaink...? Arról jobb
nem is beszélni. Hiszen legnagyobb
muzeumunk, a nemzeti muzeum is
ma már annyira hátramaradt, hogy
bizony nem egy amerikai egyetem-
nek a házi gyűjteménye tekinté-
lyesebb emennél.

Hiszen akadnak áldozatkész
tudósok, kik a maguk erejéből,
tisztán lelkesedésből, szaporítják a
muzeum kincseit, de kevés kedvük
telhetik adományaikban, mikor azt

kell látnunk, hogy azok évtizedekig
ládákba, szekrényekbe csomagolva
hevernek, amíg a moly ki nem
rágja, a szu meg nem örli őket.

Szinte hihetetlen, hogy a nem-
zeti muzeumban 30 év óta érintet-
lenül heverő és még ki se bontott
ládák vannak, melyeknek százezre-
ket érő tartalma alighanem már
régen elkorhadt, elporladt.

Persze ilyen szemrehányások-
kal szemben azzal védekeznek,
hogy a muzeum kicsiny, még a
legsükségesebbek se férnek el benne
és így nem tudják hova rakni az
ujabb szerzeményeket.

Nos, mondja bárki, kulturállam-
hoz méltó helyzet ez? Csak a
rovargyűjtemény rendezése 15 évet
vett igénybe, — meddig tartana,
amíg az egész muzeumot összes
gyűjteményeivel ujjaszerveznék?

Hagyján, ha még elfogadnók
is a kevés helyről szóló mentséget.
De hát akkor minek gyűjti a
muzeum halomra az értékesnél-
értékesebb újabb gyűjteményeket,
mitsem tekintő Harpagon módjára.
Az ilyen fősvénykedés nem művelt
államhoz méltó. A kultura terjesz-
tésére alkalmas eszközök a nemzet
közkinccsét teszik és senkinek sincs
jogába e kincs bármily csekély

T Á R C S A.

Viharban.

— A „Somogyi Ujság” eredeti tárcája —
Irtá: IPSZILON.

Négy ember szállt be a csónakba,
amely a cirkvenicai móló végén volt kikötve.
Az egyik a kormányt fogta, a többi pedig
az evezőket ragadta meg, várva a kormányos
vezényszavát.

— Nem vállalom semmi felelősséget,
ha a signorék baj éri! — figyelmeztette
őket az öreg halászmester, aki rövidszáru
pipájából szivta az erős dohányt.

— Nézzék csak azokat a tornyosuló
felhőket, ott ni, kelet felől, — s jobbjaival
a jelzett irányba mutatott.

A kormányos kelet felé tekintett, s
megborzadt a látványtól. Sötét, fekete felhők
tornyosultak ott egymásra, amelyek rohanást
közlekedtek. A levegő édeskes, furcsa íze a
sciroccora engedett következtetni, amelynek
kitörése csak órák kérdése volt.

— Mindegy — szólt a halászmesterhez
— nekünk át kell mennünk Vegliára! Ha
jól megfogjuk az evezőket, fél óra alatt már
a Maltempo-csatorna másik oldalán leszünk.
Ha kitör a scirocco, akkor a jövő hét

elejéig sem mehetünk át, pedig az ügyünk
nagyon sürgős. Különben így nagyon kel-
lemes a tenger...

A halászmester komoly, nyugalmas
arca nem változott e szavakra, csak a távoli
fellegekre bámolt, amelyek rohamosan köze-
ledtek Cirkvenica felé... Kiverte garasos
pipáját, s mialatt azt próbálta, hogy jól
szel-e csendesen motyogta:

— Akkor csak menjének Isten hírével!
Odaát Pantuzzi bátya majd ad éjlellre szállást.
Nohát csak menjének... Addio! — s azzal
megindult a mólón vissza, befelé a városba.

— Addio! — kiáltottak utána a
csónakban ülők, s mélyen, ütemesen mártot-
ták be evezőjüket a haragos vízbe. Meg-
feszített erővel dolgoztak mindannyian, mert
ismeretes volt előttük a veszély nagysága,
amelybe sodortatnak, ha a tengeren éri
utól őket a scirocco. Északnyugat felől, a
Maltempo-csatorna végén, nagy hullámok
hőmpölyögtek felejük; egy némelyike egészen
hozzájok ért el, jól megdobálva a könnyű
csónakot.

Dacára a megfeszített munkának, a
csónak csak nagyon lassan haladhatott előre.
Közben az égbolt annyira elsötétedett, hogy
egyik partból sem láthattak semmit. A
kormányos ugyan megtartotta az eredeti
irányt, azonban az időközben magasra csapó
hullámok a csónak irányát megváltoztatták,

ugy hogy épen visszafelé tartott: a cirkvenicai
partok felé...

Az első villám nagy dörgéssel és fény-
nyel csapott le a közeli szigetek egyikére,
misztikus világításban mutatva a hullámok-
kal küzdő hajó körvonalaát. Rémes zűgással
csapdosták egymást a szilaj hullámok,
valamely közelben küzdő hajónak pedig a
kődtőlökje szólalt meg; bántó hangjaira
önkéntelenül is összerendeztek a megfeszített
erővel dolgozó emberek, akik csak most
bánták meg igazán, hogy nem hallgattak az
öregre, aki tapasztalt tengerész léteire töb-
bet értett az előjelekből, mint ők.

Megint villámolt... Ezáltal ugyancsak
kicsiny volt a fényzőző, amely előmlött a
hullámzó vizen, pillanatra megvilágítva azt.
E villám fénye azonban elégséges volt
ahhoz, hogy helyzetüket egy pillanat alatt
is átlássák és megértsék. Hasztalan volt itt
minden erőlködés, minden küzdés a szilaj
hullámokkal, itt csak a szerencsés véletlen
segíthetett rajtuk, azaz hogy valami hullám
kiszodorja őket a partra.

Egy hatalmas villám ismét bevilágította
az erősen hullámzó vizet, s a vakító, szem-
kápráztató fényességnél látni lehetett újra
a csónakban ülő négy utast, amint halál-
félelmükben, arcukon a rémület kifejezésével,
kapaszkodtak meg a padokban. Már nem
eveztek. A tenger hatalmas hullámai

részét is úgyszólván a forgalomból kivonni.

Hány vidéki tudományos intézet, egyesület vagy iskola vállalná magára szívesen az ilyen, Pesten el nem helyezhető kincsek őrzését és hány ezer magyar nyerne több műveltséget, nagyobb kulturát az által, hogy könnyebben fér hozzá a kultúra forrásához.

Ugyan hallgassunk el urak a mi kulturánkkal.

Vagy husz éve folynak alkudozások egy harmadik egyetem felállítására érdekében. És még ma is csak a tervezés stádiumában van az egész ügy. A szorosan vett Magyarország egész tanuló ifjúsága Budapesten koncentrálódik, hogy a nagyváros fergetegében megismerkedjék a bűn, az erkölcstelenség posványával. A pesti egyetem meg még felét se képes befogadni a hallgatóknak. Ha egy szép napon észébe jutna minden egyetemi hallgatónak, hogy meglátogatja tanárát, lovasrendőrök vernék/szét azt a csödületet, mi ebből a jámbor szándékból kerekednék.

Mi állja útját annak, hogy nem egy harmadik, de még öt vagy tíz egyetemet állítsunk fel az ország különböző részeiben? Költségtöbbletről nem lehet szó, egynehány millió még nem ingatja meg az állam háztartását, hiszen egy üteg ágyu árából gyönyörű egyetemet lehetne szervezni.

Nem lehet ennek más oka, mint hagyományos idegenkedésünk minden újítástól. Nem merünk nekimenni az ujnak, az ismeretlennek.

A nálunk háromszorta kisebb Dániában 3 százalék az analfabeta, nálunk 39 százalék. Hát ezt mivel magyarázzák meg a mi kulturhír-

detőink. Mi akadályozza meg, hogy a kötelező oktatásról szóló törvény intézkedéseit erélyesen végre is hajtsuk?

Hja, vagy úgy, nincs elegendő iskolánk! De hogy is lenne, mikor még kórházunk, tébolydánk is csak annyi van, hogy a reászorulok negyedét sem helyezhetjük el bennük.

Ilyen körülmények között kár olyan büszkén mellünket vernünk és kulturánkkal kérkednünk. Mi csak relative vagyunk kulturával megáldva, egyetlen szerencsénk, hogy nemzetiségeink még nálunk is mélyebben állanak.

Mert igazán pompásan állnánk, ha véletlenül más lenne a viszony és idegen ajku testvéreink szellemileg felettünk állnának.

De eljőhet még az az idő is, ha sokáig tétlenül várakozunk reá és abban a tudatban, hogy kulturállam vagyunk, boldog megnyugvásunkban egyetlen lépést se haladunk előre.

Jó lesz hát szaporán szedni a lábainkat, mert Isten mentse meg attól a magyart, hogy valaha még a tót is fölibe kerekedjék...

H I R E K.

— **Somogyvármegye tisztújítása** Somogyvármegye törvényhatósága e hó 17-én tartotta meg általános tisztújító közgyűlését, bár igen nagy érdeklődés volt a törvényhatósági bizottság tagjai részéről, a választáson mind egyhangulag választották meg a volt tisztviselők és csak egy megüresült szolgabírói állás betöltésénél lett szavazás. Alispánna: Kacsórics Lajos. Főjegyzővé: Plachner Sándor. Aljegyzőkké: Krieger Ödön, Kovács Sebestyén Gyula, Noszlopy Tivadar, Kapotsy Aurél, Kis Emil dr., Kis Kálmán és Dekleva Rezső. Árvászeki élők: Bosnyák László. Árvászeki ölnökök: Kapotsy Béla, Strinovich Béla, Varga Lajos, Bogyay Jenő,

Pap Kálmán és Svastits Elek. Tisztifőgyőszé Andorka Elek dr. Főszolgabírák: Svastits Nándor dr., Pete Lajos, Léhner Vilmos, Bernáth Kálmán, Tallian Andor, Hegyesy Nep. János, Trombitás Mihály, Sárközy György és Bóné Kálmán. Szolgabírák: Bajzath Ignác, Stadler Mihály, Bogyay Viktor, Farkas Gyula, Brodazky Lajos, Bárány Sándor, Weissenbach Iván báró és Stecz László dr. Mindannyian a vármegye ki-probált tisztviselői. Isten éltesse őket.

— **Kinevezések.** Ő felsége a király Labek Kálmán kaposvári kir. törvényszéki bírót és Kisely László dr. nagyatádi kir. járásbírókat a VII. fizetési osztályba sorozott bírák névlistájára nevezte ki.

— **Iaklami vizsgálatok.** Békei Ignác a fiúmei állami polgári iskola igazgatója, ki a kaposvári, szigetvári és nagyatádi polgári fiú- és lányiskolák látogatására van megbízva, a múlt héten Kaposvárott tartotta iskola látogatásait.

— **A Balaton—Duna csatorna.** A földmívelési miniszteriumban az elmúlt napokban értekezletet tartottak, ahol elhatározták, hogy a Balaton tavát a Sió csatorna mélyítése és szélesítése által, hajózható csatornával összekötik a közép Dunával. A Sió csatorna hosszúsága 110 kilométer és a szándékolt munkálatokra 5.500.000 kor. irányoztak elő. Ha igaz lesz, 1909. év tavaszán kezdik meg a munkálatokat.

— **Öngyilkosság.** Több abaujtonamegyei polgár napszamos ember Amerikába akart kivándorolni, de mert iratai nem voltak rendben, de meg pénzük is kevés volt, Fiuméből visszaküldötték őket. Ezek között volt egy Szilágyi Samu nevű alsóvádaszi lakos napszamos is, aki a visszaküldés miatt annyira elkeseredett, hogy a kaposvári vasuti állomáson egy borotvával a III. oszt. kocsiában elvágta a nyakát. Az elkeseredett embert levették a vonatról és be szállították a somogyi megyei kórházba, ahol a nagy-mérvű vérfolyást elállították és Szilágyi Samut további ápolás alá vették. A sebesült állapota igen súlyos.

— **Rabló támadás.** Berce József, Koramecz György és Maté Ferenc tapsonyi lakosok a múlt hét egyik éjszakáján a tapsonyba vezető országúton igyekeztek haza kocsin. Egyszer csak négy ember az országot mellől rájuk lőtt, egy pedig a lovak elé ugrott és azokat megállította; miután azonban a megtámadottaknál is voltak revolverek, ezek is vissza lőttek, mire a rablók elmenekültek. A támadók golyói nem találtak. Az éjjeli rablókat a csendőrség erélyesen nyomozza.

— **Elcsábított kis leány.** Kincsey József pécsi lakos toronyóra javító, utjára magával vitte Pécsről Lasányi Ilona nevű 13 éves gyermek-leányt, akit anyja beleegyezésével vitte el, és tette szeretőjévé. Szigetvárott a Réthy-féle szállodában szálltak meg, ahol a cselédség nyomára jött Kincsey gyálázatoságának, amiért úgy őt, mint a 13 éves leányt a csendőrség letartóztatta. Megmotatásakor Kincseynél igen sok aprópénzt találtak, így az a gyanu is terhel, hogy valahol templomi perselyt is tört föl. A vizsgálat folyik.

— **Járásbírókat új háza Tabon.** A jövőévi igazságügyi költségvetésben felvan véve a Tabon építendő új járásbírói épület építési költsége is. Így tab egy díszes épületet nyer, amelyben a kir. járásbíró, a kir. telekkönyvi hatóság és a fogház lesznek elhelyezve.

— **Lopás.** Szigethy Gy. Jolán kaposvári leányiskolai tanárnőnek, az intézetben lévő tanári szobából ellopták prémes teli kabátját. Úgy látszik ott is nagy a közbiztonság.

— **Betörés.** Zsobrák József kaposvári róma-hegyi vincellér lakását, az alatt még ő és neje benjártak a városban. főtörték és több ruhaneműt, valamint a szegény

mindinkább a part felé sodorták a csónakot, s e rövid félóra alatt, amíg a tenger hátán tartózkodtak a törekény jármű utasai, nem egyszer érezték halvány arcukon a rideg halál csonfigyasztó lehelletét...

Izonyuan fel volt korbácsolva a tenger, bár a scirecco kissé lecsillapodott, elült, mégis ki voltak téve még mindig a hullámok kényének, kedvének. Villám-villámot követve világította meg a sötét éjszakát és a tengert, amely valósággal tinta feketének tetszett a szorongóknak...

Itt-ott, hol jobbról, hol balról ijesztő fehér habtarajok fénylettek; kísérteties fényekkel nagyon jól összhangzó volt a sötét víz, meg a még sötétebben elnyúló homokos part...

A szilaj hullámok mégjobban nekisodultak, mintha valami láthatatlan, tenger-alatti kéz hajította volna őket, s most már a kirándulók nem találtak kellemesnek a tengert, mint egy felórával ezelőtt. Néha egy-egy magas hullám éppen a csónak felett átfutottan omlott össze, s a leomló temérdek víztől néhány pillanatra elkábultak a csónakban ülők. Ha jött egy magas hullám: a csónak hirtelen fölréplött a legtetetejére, s a hullámhegy után következő tátongó mélységbe hirtelen alázuhan. Ilyenkor a bennülők riadtan kapaszzkodtak meg a csónak oldalába, hogy ki ne esessen a valósággal oldaliforduló csónakból...

A hullámok okozta bömbölés valóban fűlsiketítő volt, s a nagyobb hullámok, amelyek a közvetlen közelben ömlottak össze, oly pokoli zajt csaptak, mintha egyszerre több ágyút sütöttek volna el. A tajték sistergett, forrott, s minduntalan előntötte a csónakban ülők arcát, meg ruháját.

Egy újabb villám fényénél, amelyet fűlsiketítő égzengés és ropogás kísért — láthatták már az alig tizenöt-husz méternyire levő partot. A négy férfi ujult erővel kapta a kezébe az evezőket, s emberfeletti erővel hajtottak a csónakot, amely azonban — mintha láthatatlan kezek tartották, hústak volna visszafelé — nem akart közelebb jutni a parthoz. A fehér hullámhegyek, meg a most már ritkábbuló villámok által néha bevilágított sötét víz sokat veszített a part előtt feketeségéből, s színe olyanná vált, amilyenre nagy vihar után szokott lenni: világoszöldde.

Hirtelen hatalmas hullámhegy szakadt zúgva a csónakba, amelyet pillanat alatt szétszaggatott. Az utasok izonyu sajtók és káromkodások közt lubickoltak az alig tédigérő vízben a partra, miközben még néhányukat a megtört hullámok nagyobbjai le-lekaptak lábairól...

A férfiak nem láttak most természeti szépséget, hanem bőrig ázva indultak a távolból idevilágító halásztelep felé, ahol majd ruhájukat barátságos tűzhelynél megszárogathatják...

vincellérnek megtakarított 56 korona készpénzt elvitték. A betörőket nyomozza a városi rendőrség.

— Haltenyésztés a Balatonban. Fonyódról jelentik: A Balatoni Halászati Társulat részére nagymennyiségű nemesfajú pontyivadék érkezett a múlt héten az itteni állomásra. A több vaggonrakományú küldeményt a halászat emberei rögtön barkába helyezték, s a halacsákat Szigliget és Keszthely között csoportonként a Balatonba eresztették. Az átvétel és vízbeültetés körüli munkálatok Bariss Gyula társulati igazgató felügyelete mellett mentek végbe.

— Új tanárok a csurgói református főgimnáziumban. A Kondor József főgimnáziumi tanár nyugdíjazásával, s Varga Gábor főgimn. tanár eltávozásával megüresedett 2 tanári állásra a Belsősomogyi Református Egyházmegye f. hó 11-én Csurgón tartott rendkívüli közgyűlésén 2 új tanárt választott meg 8 pályázó közül: és pedig Meller Dezsőt, pápai helyettes tanárt a magyar-német, Kónya Gyula szászvárosi tanárt a latin-görög tanszékére.

— Az ezres bankó. Egy falusi ember, nagyobb összegű pénzt vett fel a takarékházban, s mulatozni ment. Többek közt egyik vidéki — nyilvános házba is betévedt, hol ittas állapotát felhasználva, az egyik nő a zsebéből egy ezer koronás bankjegyet ellopott. A nyomozás ez időben nem vezetett eredményre, mert a tolvaj a lopott pénzt elrejtette. A kérdéses házban három nő megszökött a szökésük közben egyikük az ezerekorás bankjegyet fel akarta váltani. A dolog gyanút keltett a falu birájában, ki a pénzt a nőtől elvette, s őket az letartóztatta. Erről a rendőrség értesülvén, nyomban megindította a nyomozást, mely alkalommal beigazolást nyert, hogy az ezres bankó lopott, s hogy azt a nő a vele mulató falusi ember zsebéből csente ki. A károsult atyafi így visszakapta ezres bankóját, a tolvaj nőt pedig átadták a bíróságnak.

— Nagy csúfság esett meg a napokban S. község érdemes birájával a nagykanizsai vásáron. Nagyon megkívánván a cigánypcsenyét az egyik elarusítónőnél 3 szeletet csomagoltatott be az illatos pecsenyéből s csak ennek megtörténte után érdeklődött annak ára után; s kért 1 korona vétel árat azonban bíró uram kissé sokalván, nem róstel ennek kifejezést is adni. A harcias menyecske azonban kurtán bánt el bíró uram panaszával, amennyiben a pecsenyésző-lappal alaposan elakarta a szegény bíró, ki az elszenvedett ültegekért, de még inkább a bírói tekintély szörnyű megsértéséért a bíróságnál kért elégtételt.

— A vitriol. Körülbelül egy hó előtt Gyékényes községben történt az, hogy Kovács Mihály rom. kath. másodtanítót ismeretlen tettes éjjel álmában vitriollal leöntötte, és Kovács Mihály arcán súlyos égési sebeket szenvedett. Sérült gyanuja kezdettől fogva Vindis Jánosné szül. Kránicz Éva gyékényesi lakónőre irányult. Az ügyesség figyelmét is felkeltette az a híresztelés, hogy Vindis Jánosné kezén égési sebek vannak s ez alapon elrendelte nevezetnek orvos szakértői megvizsgálását. A vizsgálatot f. hó 7-én fogafatosította Prettenhoffer csurgói vizsgáló bíró, s a vizsgálat alkalmával a híresztelés alappal bírónak bizonyulván, a további eljárás folyamatba tételt.

— A gyufaegyedáruság kérdése. Magyarországon régi téma már, de megvalósulásához soha oly közel nem állott, mint ma. Hogy eddig meg nem létesült, az részben az előbbi kormányok korlátozott bátorságán, részben pedig az Ausztria részéről támasztott nehézségeken mult. Ugyanis — mint tudjuk — az egyedáruság nálunk csak közös alapon léptethető életbe.

Mint a »Műszaki Világ« írja, a gyufamonopolium megvalósításának kérdésével mostani kormányunk igen élénken foglalkozik ama pénzintézetekkel karöltve, amelyek összes nagyobb gyufagyárainkat egy

kalap alá terelték az állam részéről történendő megváltás reményében.

Tudván azt, hogy mily nagy tőkével járna a nagyobb részét külföldi tőkések tulajdonát képező gyufagyárak megváltása, előre láthatjuk, hogy a gyufa monopolizálása mekkora magyar tőke kivándorlást vonna maga után! E tekintetben is az osztrák szomszédok élveznének minden előnyt, mert nem csak az osztrák gyufagyárak, hanem a nagyobb magyar gyárak megváltási összege is mind az osztrák tőkések zsebébe vándorolna. A megváltás címén kifizetett sumákat persze a gyufagyárak megfelelő felemelése révén kellene visszaszereznie az államnak, melynek pedig nem lenne nehéz a tervezett megváltásra szánt összegért több nagyobb gyufagyárat felállítani s ezek gyártmányait a trafikok útján a dohányárak kíséretében — szerény kényszer alkalmazásával — forgalomba hozni. Erre szükség is volna, mert — amióta gyufagyáraink a megváltással kokettiroznak — oly hitvány gyufárukkal találkozunk a piacon, hogy valóságos skandalum.

— Elfogott tolvaj. Fülöp Imre barcsi lakos, vagyonos fuvaros, mindég nagyobb összegű pénzt szokott magával hordani. Így történt azután, hogy a múlt napok egyikén mulatott, ekkor is 1600 korona volt nála, és pedig mind csengő aranypénzben, egyik mulató társa Göndöcs Márton fiatal napszamos megirigyelte a sok szép ragyogó aranyat, és elhatározta magában, hogy azt megszerzi. Elkezdett hát Fülöp Imrével kocintgatni, hogy majd így leitatja és pénzt elveszi; terve sikerült is, mert Fülöp Imre annyira megrészegett, hogy azt sem tudta fiú-e vagy leány. Másnap, mikor Fülöp kijőznanodott, pénzt kereszte, de eltűnt azzal a keszkenővel együtt, amelybe bele volt kötve. Nyomban a csendőrségre szaladt, ahol panaszt tett. Ezek Göndöcs Márton vallatára fogták, aki először tagadott, később azonban bevallotta tettét, úgy azt is, hogy a lopott pénzt nevelő atyja Simon György házána lásta el az istállóban, a jászol alá. El is ment oda a csendőrökkel és kiásták Fülöp zsebkendőjét, amelyben akkor is benne volt még 66 darab 20 koronás és 13 darab 10 koronás arany. Göndöcs Mártont elfogták és átadták a bíróságnak.

— Tolvaj segéd. Dörner Pál barcsi kereskedőnél volt szolgálatban Rosenberg A. Zoltán kereskedő-segéd, aki felmondván munkaadójának, f. hó 14-én kellett volna elhagyni helyét. Midőn elakart menni, gazdája felnyitotta bőröndjét, amely egész rakatát képezte az ellopott tárgyaknak. Volt abban dohány, szivar, cigaretták elég, revolver, fogpásztá, mérleg és tudja Isten, mi minden lopott tárgy. Gazdája feljelentésére letartóztatták és átadták a szigetvári kir. járás-bíróságnak.

— Elfogott betörő. A kaposvári rendőrség elfogta Horváth János kaposvári lakost és kiderítette, hogy Horváthnak a kenyérkeresete lopás és betörésből áll. Kiderült az is reá, hogy hetek óta lopja Haj Edétől a sört és szent, a »Eerencz József« kávéházból az ezüst ékszereket és másoktól mindent, ami csak elvihető volt. Eleintén tagadta tettét, de utóbb, mikor a bűnjeleket megtalálták nála, mindent bevallott. Átadták a bíróságnak.

— Somogyi művészek képkiallítása. Ma, vasárnap délelőtt 11 órakor nyitják meg a somogyi művészek képtárlata, az Anna-utca állami elemi iskolában, hol 5 teremben vannak elhelyezve a szebbnél-szebb képek és szoborművek. A kiállításban résztvesznek: Bacskay, Bosznay, ifj. Dörre Tivadar, Farkas Géza, Ihrig Sarolta, Kopics (szobrász), Kunfi, Mihalik Gyula, Olofsohn, Rippl-Rónai József, Udvardy Géza, Ungváry, Vaszary János és Zsebők Zsigmond.

— Mulatság. A kaposvári izr. krajcár-egylet 1907 ik évi december hó 21-én a Korona-Szálló nagytermében műkedvelő-előadással egybekötött jótékony célú táncestélyt

rendez. Kezdeté este pontban 8 órakor. Hely-árak: az I—III. sor 6 kor., IV—VII. sor 5 kor., VIII—XII. sor 4 korona, állólé 3 korona. Jegyek előre válthatók Lőwy Mór és testvére és Gerő Zsigmond urak kereskedéseiben. Felülfizetéseket a jótékony célra való tekintettel szívesen fogadunk s azokat a helyi lapokban nyugtázzuk. Színe kerül: »A három testőr.« Vigjáték 3 felvonásban. Irtó: Herczeg Ferenc. Rendezi: Miklós Gyula. Személyek: Pollacsek, borkereskedő Miklós Gyula; Róza, neje Schwartz Józsa; Liza, unokahuga Radó Margit; Rátkay, zsebkészítő dr. Szónyi Hugó; Flóris báró, képviselő Szabó Imre; Hortovay dr. Bertalan Zsigmond; Kosniczki Rechnitz Miksa; Latorka, Pollacsek üzletvezetője Adler Andor; Balint Markus Sándor; Csernay, Rigó, hírlapírók Beck József, Faragó Rezső; Kovács Berényi Ármin; Nagy Grünwald Lajos; plébános Polgár Ferenc; I. táncrendező Holló Lajos; II. táncrendező Gonda Gyula; szerkesztőségi szolga Mandl Leó; szobalány Faragó Sári.

— Gyilkosság. Nagy Samu József szentbenedeki lakos, bíróviselt polgár ember kiment szülőjébe, ahova betértek hozzá Gulyás József és édes anyja szintén szentbenedeki lakosok egy pohár borra; ezek állítása szerint éppen midőn Nagy Samu József a poharat akarta borral tele tölteni és e célból felállott, ismeretlen tettes az ablakon belélt és Nagyot szíven találta, aki nyomban összeesett és meghalt. Rejtélyessé teszi a dolgot az, hogy Nagy testében golyót nem találtak, hanem szíve felett levő tárcája volt meglöve. A vizsgálat lesz hivatalba kideríteni, hogy mi okozta Nagy Samu József halálát. Gulyás Józsefet és édes anyját a csendőrök elfogták. A vizsgálat folyik.

— Meglopta az anyját. Özvegy Sós Gáborné csepelyi lakóshoz a múlt napokban beállított első férjétől származott Kovács Eszter nevű 17 éves leánya, aki kérte anyját, hogy adja ki neki ruháit, de még engedje meg neki azon éjjel, hogy otthon alhassék. Öz. Sós né teljesítette is kérését, A leány reggel elment anyjától; az anyja később bent kamarájába, ahol mindent felforgatva talált, ládája is fel volt feszítve és eltűnt belőle 2 drb. 100 koronás, 20 drb. 20 koronás és 5 darab 10 koronás bankjegy, valamint 9 korona ezüst pénz, összesen 959 korona. Sós né mindjárt leányára gyanakodott és feljelentette a csendőrségnek, akik a leányt meg is találták Lázár Sándorné csepelyi lakosnál, kinek bátyjával, Kozma Lajossal, a leány szerelmi viszonyt folytatott. Kovács Eszter a lopást beismerte azzal, hogy annak lopta el a pénzt, akit szeret. A pénzt 30 korona hijával a csendőrség meg is találta nála. Az eljárás ellene folyik.

— Véres verekedés. Tóth József és Hüse István sámsoni legények egy leányba voltak szerelmesek, ezért azután boszut esküdtek egymás ellen. A sors összehozta őket a Sámson közelében levő ugynevezett »Apafája« erdőben, ahol azután összekaptak; miközben Hüse István bicskájával egy oldalba szúrta Tóth Józsefet, hogy az most a halállal vívódik. Tóth Józsefet vértől borítva, öntudatlan állapotban szállították haza, míg Hüse Istvánt a csendőrség vette partfogásába.

— Majdnem minden harmadik ember, a mai mohó, a szükséges keresetet gyakran megnehezítő korban ideg-, gyomor- vagy szívbajos; vérszegénységben, gyöngeségben vagy almatlanságban szenved. Ahol ezek a beteges állapotok már felmerültek, ott nem kellene azokat, gyakran naponta többször is, a gyarmatkávé élvezetével sulysobítani, a mely mérvadó orvosok és tudósok kijelentései szerint az egészségre hátrányos. Egyéb okok mellett gyakran a gyarmatkávé idézte elő fenti bajokat. Éppen a családban, ahol az egészségnak alapot kell adni mindnyájuk számára, nem volna szabad a gyarmatkávé kevertlenül élvezni. A gyarmatkávéhoz legjobb pótléknak évek óta mindenütt a Kathreiner-féle Kneipp-

maláta, kávé bizonyult. Gyermeknek, betegeknek és üdülőknek egyáltalán nem kellene más kávéitalt adni mint a tiszta Kathreinert, mely különleges előállítás mód-szere révén maga is a gyarmatkávé ízét és zamatját bírja. Csak arra kell ügyelni a be-vásárlásnál, hogy a valódi Kathreinert az eredeti csomagokban vegyük.

CSARNOK.

Misi a számár.

Egyszer egy számár valami különös módon oroszlánbörhöz jutott. A szegény párát a hivalkodás ördöge szállotta meg a pompás oroszlánbör láttára és hosszas gondolkodás után odasugta párjának:

Mámi, ma a Misi megrémíteti a pusztát és megfélemlíti gőgös állatait.

A jó mámi elnevette magát a férje szaván. Jóízű volt a nevetése, hiszen a szegény Misinek olyan ritkán vannak vidám percei, és ime, az öreg ma tréfálkozik.

Misi azonban épen nem tréfálkozva mondotta igéit és nagyot ordítva hitvése, haragosan elloholt.

Meg sem állt a cserjésig, ahol magára öltötte a vedlett oroszlánbört.

Hogy mit érzett az oroszlánköntös alatt Misi, azt nem is lehet elmondani. Fejét felvetette, nyakát kinyújtotta, és nagy, méltóságos léptekkel indult neki a végtelen rengetegnek.

Megy, mendégél, egyszerre csak eleibe akad egy nyul.

— Hopp, itt az alkalom — gondolta magában a hős, — ezt a nyomorult párát halálra ijesztem.

És egyik lábát felemelve, haragos szemekkel mérte végig a nyulat. A nyul nem mozdult. Misi nagy méltósággal megrázta sörényét, gondolva, hogy ettől majd csak megrémül a figyelmellen jószág. De a nyul meg se mozdult.

Erre már dühös lett Misi és neki-rohant a nyulnak. A nyul pedig oldalra áll.

Misi megtorpan. Haragos szemeit ráveti a lesifülésre, aki nagy nyugalommal nézegette tovább. Ez a hideg szemlélődés végre is felkavarta Misi vérét hirtelen rázkódás után kirugott és nagyot bődült.

Iá, iá, iá . . . hangzik végig a pusztán a számár rettenetes, haragos bődülése. A nyul azonban nem futott el, hanem gonosz mosolyra torzítva apró száját, körüljárta a számarat.

Misi meg csak áll, csak bámul, és sehogysem tudja megfejteti azt a felvetett kérdést, mért nem fut előre halálra rémülten az a nyomorult nyul?

Miután azonban sehogysem jutott nyitjára a dolognak, szó nélkül megfordult és elkeseredetten, kedvetlenül hazafelé ígetett.

A jó mámi épen egy ösztövről bojtortján körön-lakmározott, mikor Misi hozzá-dörgölözött.

— Huh, te vagy az, jaj be furcsán nézel ki, és nevetett olyan bután, amilyen bután csak egy számár nevetne, ha nevetni tudna.

Misi ránéz az asszonyszámárra, s mikor az már tisztességes arccal állt előtte, elmondta kalandját és hozzátette:

— No mámi, most légy okos és mond

meg, mért nem tudom kitalálni, hogy mért is nem ijedt meg tőlem tulajdonképpen az a nyul?

A mámi arca ijedtséggel telt el, de asszonyi leleménye mégis megmentette a Misi haragos rugásától. Koppadt fejét szerelmes melegséggel dörzsölte párja lapockájához és nagy ravaszsággal, édeskedő dűnnyögéssel motyogta:

Te kis bolondom, én bizony nem tudom, hanem menj el ló komához, az biztosan megmagyarázza neked a dolgot.

Misinek erre egyszeribe fejébe szállt a büszkeség, hogyne, mikor olyan okos kérdést tud felvetni, hogy arra sem ő, sem a felesége feleletet nem találunk.

Ezért hát, mikor a ló elé ért, nem úgy állott meg előtte, mint egy közönséges számárhoz illik, hanem hivalkodó, feszes és gőgös volt s elváltozott hangon, eltekintve a ló felett, kérdezé:

— Ugyan te ló, ha van egy sütnyi eszed, mond meg nekem, hogy mért nem tudtuk kitalálni, se a mámi, se én, hogy ama hitvány nyul, melylyel ma reggel találkoztam a pusztán, nem csak hogy meg nem ijedt tőlem, hanem még szemtelenkedett is velem?

A ló rávetette fel szemét a számárra s miután nagy nyugalommal tovább harapdálta a fűszálakat, megkérdezte Misitől:

Ugyan mond csak meg, mi vagy te? Misi vak büszkeséggel rávágja a feleletet:

— Oroszlán!

A ló nem akarta észrevenni ezt a gőgösködést s azért nagy nyugalommal kérdezgette tovább:

— De mi voltál azelőtt?

Misi úgy érezte, hogy megingott alatta a föld és mind a vér a fejébe fut. (No de ilyen kíméletlen kérdés) Nagykésőn sugja csak a ló felé:

Mi voltam, hát becsületes keresztes állat voltam, ha mindenáron tudni akarod.

Erre már felemelte fejét a ló s csendes mosolygás közt szemlélve a számár kinos zavarát, rákiált Misire:

A hétköznapi nevedet mond.

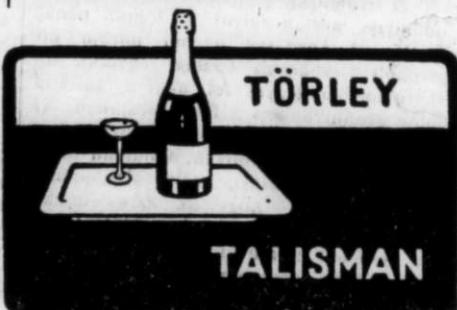
Misit megrémíti ez a durva nyersség és hamarjába kiböki:

— Hát számár!

Erre a ló nagy gunyosan jegyzi meg: — No látod ezért nem találod ki.

A ló ezután belekapott egy hatalmas fűcsomóba. Misi pedig valóságos számár-ügetéssel indult hazafelé. Utközben elvesztette az oroszlánbört s otthon a mámi mellé állva, buta arccal neki esett a kőbokrának és bizony még azon se tűnődött, hogy mért jutott tulajdonképpen kőró a számár eledelül.

Toma János.

BARTA SÁNDOR

POLGÁRI ÉS EGYENRUHA SZABÓ, A MÁV. SZÁLLÍTÓJA
KAPOSVÁR. (Városház épület.)

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy
uri szabó üzletemet
régli üzleti helyiségemben (városház épület)
újából megnyitottam.

Raktáron tartom: a legfinomabb hazai, külföldi
főleg a legkiválóbb angol szövetekeket. — Mérték
után készítem a legelegánsabb szabású polgári, katonai,
és papi öltözeteket, felöltöket és minden szakmámhoz
tartozó ruhákat a legjobb minőségű szövetekből a
legpontosabb kiszolgálás mellett, a lehető leg-
kedvezőbb áron.

A közönség jórésze már ismer, támogat és ezt
továbbra is kiváló tisztelettel kérem

Barta Sándor

polgári és egyenruha szabó.

A NAP és A HIRa 48-as eszmény és a magyar
nemzeti törekvések leghívebb,
legtűzebb szöszölője.**A MAGYAR UJSÁGÍRÁS SZENZÁCIÓI.**
A magyar közönség legkedvesebb lapjai. **Tessék mutatósámat kérni.****Magyarország legkitűnőbb három lapja.****A NAP ujságvállalat lapjai:****A NAP A HIR****A NAP ujságvállalat
esti lapja.**

A NAP előfizetési ára:

Egész évre - - 16 K - f.
Félévre - - - 8 K - f.
Negyedévre - - 4 K - f.
Egy hónapra - 1 K 40 f.

Egy szám mindenütt

2 krajcár.**A NAP ujságvállalat
reggeli lapja.**

A HIR előfizetési ára:

Egész évre - - 16 K - f.
Félévre - - - 8 K - f.
Negyedévre - - 4 K - f.
Egy hónapra - 1 K 40 f.

Egy szám mindenütt

2 krajcár.**FIDIBUSZ****A NAP ujságvállalat élclapja.**

A FIDIBUSZ előfizetési ára:

Egész évre - - - 6 K - f. || Negyedévre - - - 1 K 50 f.
Félévre - - - - 3 K - f. || Egy hónapra - - - K 50 f.

Egyes szám mindenütt 5 krajcár.

Aki a „FIDIBUSZ“-ra legalább egy félévre előfizet, ingyen kapja
az 1908. évre szóló diszes „FIDIBUSZ NAPTÁRT“-t.**Pályázati hirdetés.**Kaposvár város képviselőtestü-
lete 13425/907. sz. alatt kelt hatá-
rozatával a városi kezelés alatt álló
gépművekhez — villanytelep, vízmű-
telep stb.**gépészmérnöki állást**rendszeresített, 2800 korona évi
fizetés, 800 korona lakbér és a szer-
vezési szabályrendeletben biztosított
korpótlék és nyugdíj illetményével,
a mely állás legkésőbb 1908. évi
január hó 1-én elfoglalandó.A kik ezen állást elnyerni
óhajtják, felszerelt kérvényeiket **f.**
évi december hó 23-ig a
város polgármesteréhez nyújtják be.

Kaposvár, 1907. december 6.

Németh,
polgármester.**Bélnélküli
petroleum-égő****50% olajmegtakarítás.**

Korommentes! Szagtalan! Robbanásmentes!

Törhetetlen! Minden újítás felesleges.

10"" = 1 kor. 75 fill., 14"" = 2 kor. 16 fill.,
16"" = 2 kor. 30 fill.

Utánvét és portómentes. Árjegyzék ingyen.

Petroleum-Égő-Telep Kronach
(Bajorország.)**Viszontelárusítók kerestetnek.****A mezőgazdasági iparrészvénytársaság kaposvári bérlete**eladásra bocsát, kaposvári borpincéből 1907. évi termésű,
tisztán kezelt, jó minőségű**fehér- és siller borokat**

vevő hordóiban átadva.

Közelebbi felvilágosításokkal készséggel szolgál a bérura-
dalom kaposvári központi irodája.**Viskovszky János**

műkertész

== Kaposvárrott. ==Ajánlja
dusan
felszerelt**faiskoláját,**jótállván az oltvány faji minőségéről
is. Ajánlja rózsza és egyéb virág-
kertészetét. Elvállal uradalmakul és
magánosoknál parkirozásokat, fásításokat és minden a kertészeti
szakmába vágó munkálatokat.Csokrok és koszorúk a legszebben és legjutányosabb áron készít-
tetnek és szállítanak.

Célja jó, szolid és olcsó kiszolgálás.

A közönség szíves megrendeléseit kéri.

664 szám.
1907. vht.

Árverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lengyeltóti kir. járásbírósnak 1906. évi Sp. II. 189/13. számú végzése következtében dr. Berseényi Gerő ügyvéd által képviselt Csetel János bűki lakos javára Csetel János kisberényi lakos ellen 600 K s jár. erejéig 1907. évi május hó 1-én fogantatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 857 koronára becsült következő ingóságok u. m.: 2 tehén, 2 borjú, 4 malac, egy sertés, boroshordók és szobabutorok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a lengyeltóti kir. járásbírósnak 1907. évi V. 159/3. számú végzése folytán 600 kor. tőkekövetelés, ennek 1906. évi szeptember hó 30. napjától járó 5% kamatai, eddig összesen 132 kor. 38 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Kisberény községben alperes lakásán leendő megtartására 1907. december hó 21-ik napjának délután 1/2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a veenni ezandékosok ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy érintett ingóságok az 1881. évi 60. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében későpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is le fognak adatni.

Kelt Lengyeltóti, 1907. évi december hó 9-én.

KESZTHELYI,
kir. bír. végrehajtó.

Nyomdai munkákat
jutányos áron készít
Hagelman Károly
könyvnyomdája
Kaposvár.

Hirdetések

jutányos áron felvételnek e lap
kiadóhivatalában.

Muschong-Buziásfürdői

Szénsav-művek

ujonnan berendezve

kartelen kívül szállítanak azonnal
bármily mennyiségű természetes
vegyleg legtisztább folyékony

ZSENSAVAT

a világhírű buziasfürdői szénsavforrá-
sokból szódavizgyártáshoz, vendég-
lősöknek és egyéb ipari célokra

Legkiadósabb természetes szénsav!

A Budapest székesfővárosi vegyészeti és élelmiszer vizsgáló in-
tézet 1907. évi 4615. sz. vegyelemzési bizonyítványának kivonata:

Szaga és íze: rendes Szénsavtartalma: 99.57%

A vizsgálat foly. szénsav ezek után a közegészségügyi
követelményeknek teljesen megfelel és maga szénsav-
tartalma alapján igen jónak minősíthető.

Felvilágosítással készségesen szolgál

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI SZÉNSAV-MŰVEK
ÉS ÁSVÁNYVIZEK SZÉTKÜLDÉSI TELEPE BUZIÁSFÜRDŐN.
Sürgőnycím: Muschong-Buziásfürdő — Interurban telefon 18. szám.

Pollitzer Sérvambulatorium.

Nyilvános orvosi rendelő intézet sérvbajosok, ferdénntettek és amputáltak részére.
Budapest, IV., Károlyi-körút 10. (Főlemelet)

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésre áll. Az orvosi
vizsgálat igénybe vétele vásárlásra nem kötelező

Orvosi ellenőrzés, mérsékelt árak.

== Egyéni speciális kezelés. ==

Szabadalmazott sérvkötők már 5 koronától feljebb. Vidéki rendelések az intézet
szakorvosa által lelkiismeretesen felülvizsgáltatnak a pontosan és legnagyobb
titoktartás mellett eszközölkötnék. Higiénikus cikkek a legfinomabb
minőségben, orvosiilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatók. Tucat-
ként 2—16 koronáig.

Ugyanott Jelent meg „Az ember egészsége”
címmű orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak
ellenszereivel foglalkozik. E munkát bárkinek díjtala-
nul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatója.

15—52

Stock-Cognac Medicinal

CAMIS és STOCK

126—52

Fiumei (Barcola) cognac gyárosoknál kapható.

1 nagy üveg ára 5 korona, 1 kis üveg 2 korona 60 fillér.

Somogyvármegye vezérképviselője:

Sattler Nátán Kaposvár, Fő-utca.